# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **M. L.**, zastoupeného JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2012, č. j. OAM-375/ZA-ZA06-ZA14-2011, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. 6. 2012, č. j. 56 Az 1/2012 – 30,

**takto:**

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 1. 6. 2012, č. j. 56 Az 1/2012 – 30 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl stěžovatelovu žalobu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky (dále jen „žalovaný“) ze dne 3. 1. 2012, č. j. OAM-375/ZA-ZA06-ZA14-2011 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím byla zamítnuta stěžovatelova žádost o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany dne 21. 12. 2011. Ze správního spisu, konkrétně pak z žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu ze dne 21. 12. 2011 (dále také jen „žádost“) a z protokolu o pohovoru k žádosti ze dne 29. 12. 2011, vyplývá, že stěžovatel je státním příslušníkem Gruzie, je gruzínské národnosti a je pravoslavného náboženského vyznání. Není a nikdy nebyl členem politické strany či jiné organizace a nikdy proti němu nebylo vedeno, a ani v současnosti není trestní stíhání. Je rozvedený, v Gruzii žijí jeho rodiče, sestra, dcera a syn a v České republice má družku, která je občankou Gruzie. Vlast opustil dne 15. 3. 2008 a do České republiky přicestoval letecky

přes Ukrajinu. V roce 2009 dostal české pracovní vízum, jehož platnost skončila v červnu nebo v červenci 2010. Svou vlast opustil, protože jeho známý, s nímž si v minulosti vzal půjčku na společné podnikání a jenž s penězi utekl, mu začal vyhrožovat a posílat za ním a jeho rodinou „nějaké lidi“, kteří po něm požadovali zaplacení oné půjčky. Známý stěžovatele pronásledoval i proto, že si stěžovatel v roce 1995 vzal ženu, kterou známý miloval. Situace se však nezměnila ani po rozvodu v roce 2000 a odstěhování bývalé manželky stěžovatele, přičemž známý jej obtěžoval minimálně dvakrát do měsíce. V roce 2001 byl stěžovatel tímto známým zraněn nožem a byl asi 20 dní hospitalizován. Stěžovatel se nemohl nikam přestěhovat, protože by ho známý všude našel. V prosinci 2006 stěžovatel dostal výhrůžný dopis od známého, že mu znásilní dceru a zavraždí syna a všichni jeho příbuzní jsou v ohrožení života. Stěžovatel se následně rozhodl opustit zemi. Na policii se nikdy neobrátil, protože by mu nepomohli, a on i jeho děti a rodiče by byli v ještě větším ohrožení. Jiné než výše uvedené důvody k opuštění vlasti stěžovatel neměl. Protože se bojí o své děti i rodiče, chtěl by je taktéž přivézt do České republiky. Do Gruzie se nemůže vrátit, protože se obává, že by ho jeho známý zabil, nebo by on zabil jeho. O mezinárodní ochranu nepožádal hned po příjezdu do České republiky, protože měl platné povolení k pobytu a mohl zde legálně pobývat. Když se dozvěděl, že povolení k pobytu nemá, rozhodl se požádat o azyl. Stěžovatel má vysoký krevní tlak a potíže se žaludkem. Od narození má astma.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný správní orgán uvedl, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by stěžovatel mohl být v zemi svého původu vystaven pronásledování z azylově významných důvodů. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedený v § 12 zákona o azylu je přitom taxativní a důvody, které stěžovatel ve své žádosti uvedl, nelze pod azylově významné důvody ve smyslu citovaného ustanovení podřadit. Stěžovatel podle své výpovědi nikdy neměl problémy se státními orgány a ohledně svých problémů se soukromými osobami se nikdy neobrátil na policii. Ze zprávy MZ USA, která je podkladem napadeného rozhodnutí, vyplývá, že právní řád Gruzie poskytuje možnosti, jak se bránit proti nezákonnému jednání osob, včetně příslušníků policie. Žalovaný dále uvedl, že stěžovatelova výpověď obsahuje i několik rozporuplných tvrzení. Jeden z rozporů se týkal půjčky od banky, kdy stěžovatel nejprve uvedl, že banka po něm požadovala splácení dluhu, a na druhé straně uvedl, že banka krátce poté zanikla, tudíž po něm nemohla oficiálně splácení dluhu vymáhat. Dalším rozporem je, že stěžovatel byl soukromými osobami obtěžován od roku 1995, přičemž uvedl, že jej obtěžovali i po rozvodu v roce 2000, a přesto jej k odjezdu přiměl až výhrůžný dopis z roku 2006. Zarážející je dle žalovaného i oprava data odjezdu z vlasti, neboť až k dotazu žalovaného stěžovatel svou výpověď opravil a sdělil, že vlast opustil v roce 2007, protože trvalo asi čtyři měsíce, než si vyřídil dokumenty. Původně ale tvrdil, že odcestoval dne 15. 3. 2008, což dle informací z CIS odpovídá realitě. Výpověď stěžovatele v této části tedy dle žalovaného působí účelově. Krom toho stěžovatel požádal o mezinárodní ochranu až v roce 2011, přestože přicestoval již v roce 2008. Žalované v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2006, č. j. 2 Azs 137/2005, podle něhož je nutné o azyl žádat bezprostředně poté, co k tomu má žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Žalovaný upozornil, že institut mezinárodní ochrany nemá sloužit k legalizaci pobytu na území České republiky, neboť tato právní oblast je předmětem úpravy zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Z těchto

důvodů žalovaný neshledal, že by byly naplněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.

Žalovaný zkoumal žádost stěžovatele i z hlediska § 13 zákona o azylu, přičemž dospěl k závěru, že z výpovědí stěžovatele nevyplývá, že by některému z jeho rodinných příslušníků byl Českou republikou udělen azyl. Z toho důvodu nebylo možné mu udělit mezinárodní ochranu podle § 13 zákona o azylu. Žalovaný neshledal ani, že by v případě stěžovatele byly splněny důvodu pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, protože jmenovaný v průběhu řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mu v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v § 14a citovaného zákona. Zároveň, obdobně jako v případě neudělení mezinárodní ochrany dle § 13 zákona o azylu, žalovaný uvedl, že nezle stěžovateli udělit doplňkovou ochranu podle § 14b zákona o azylu, protože v průběhu řízení nevyplynulo, že by některému z rodinných příslušníků stěžovatele byla v České republice udělena doplňková ochrana. Žalovaný zvážil též udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Konstatoval však, že zdravotní potíže, které stěžovatel žalovaného sdělil, již ve vlasti řešil pomocí ošetřovatele své matky. Z výpovědí v průběhu řízení tedy nevyplynul žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu.

V odůvodnění napadeného rozsudku krajský soud uvedl, že žalovaný napadené rozhodnutí dostatečně srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil, zabýval se všemi rozhodnými skutečnostmi, vyhodnotil všechna tvrzení stěžovatele a vyvodil z nich správné skutkové závěry. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je zároveň patrné, jakými právními úvahami se žalovaný při rozhodování řídil. Krajský soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že stěžovatelem tvrzené pronásledování soukromými osobami není přičitatelné státu, a nelze jej tudíž považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Aby bylo možné pronásledování soukromými osobami přičíst zodpovědnosti státu, muselo by být v průběhu řízení prokázáno, že Gruzie není ochotna nebo schopna stěžovateli patřičnou ochranu před jednáním soukromých osob poskytnout. Ze zprávy MZ USA přitom vyplývá, že osoba, jejíž práva byla porušena, se může dle gruzínského práva domáhat nápravy v občanskoprávním řízení. V případě neadekvátního přístupu nebo jednání policistů je možné na ně podat stížnost. Jak však plyne z výpovědí stěžovatele, tento ani nikdo z jeho rodinných příslušníků se na příslušné orgány v zemi původu neobrátil. Pronásledování soukromými osobami tedy nelze z výše uvedených důvodů přičítat státu. Krajský soud se ztotožnil taktéž s hodnocením žalovaného, že stěžovatel nesplňuje předpoklady pro udělení doplňkové ochrany, neboť pronásledování soukromými osobami nelze vyhodnotit jako skutečné nebezpečí vážné újmy, které by mu po návratu do země původu hrozilo. Žalovaný dle soudu v napadeném rozhodnutí vyhodnotil jako aktuální bezpečnostní situaci v zemi původu, tak situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po jejich návratu do Gruzie. Krajský soud dále ve shodě s žalovaným shledal ve výpovědích stěžovatele jisté nesrovnalosti, týkající se především splácení dluhu u banky a odchodu stěžovatele z vlasti. Vzhledem k tomu, že stěžovatel se v žalobě těmito skutečnostmi nezabýval, ač mu rozpory byly napadeným rozhodnutím vytknuty, soud se jim dále podrobněji nevěnoval a konstatoval, že z jeho pohledu způsobují „značné snížení věrohodnosti výpovědí“ stěžovatele. Co se týká námitky stěžovatele v žalobě, že nesmí být navrácen do Gruzie na základě zásady non-refoulement, zakotvené v čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951, krajský

soud uvedl, že toto ustanovení se na případ stěžovatele nemůže aplikovat, protože jej nelze považovat za uprchlíka ve smyslu výše uvedené úmluvy. Závěrem krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 27/2003 – 48, dle něhož *neuvádí-li žadatel o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, jde o žádost zjevně nedůvodnou, kterou lze zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu při dodržení lhůty uvedené v § 16 odst. 2 tohoto zákona*.

Proti napadenému rozsudku podal stěžovatel kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). V kasační stížnosti stěžovatel namítal, že krajský soud žalobu zamítl, aniž by stěžovatele vyslechl. Tento se chtěl osobně jednání zúčastnit a přednést další aktuální důkazy ze země původu; nesouhlasí proto s tvrzením krajského soudu, že mu byl poskytnut dostatečný prostor pro to, aby uvedl vše, co považuje za důležité pro rozhodování. Dále stěžovatel zopakoval, že by pro něho návrat do země původu znamenal trvalé nebezpečí, které by mohlo vést i k ohrožení jeho života. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje napadené rozhodnutí i napadený rozsudek za vydané v souladu s právními předpisy a plně odkazuje na správní spis, žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi, které během správního řízení učinil, a na výše uvedená rozhodnutí. Žalovaný se konkrétněji vyjádřil k námitce stěžovatele, že mu nebyl během řízení před soudem poskytnut dostatečný prostor pro obhajobu a že krajský soud rozhodl bez jednání, ačkoliv stěžovatel chtěl předložit další důkazy o situaci v zemi původu. Žalovaný v reakci na tuto námitku uvedl, že soud rozhodl v souladu s § 51 s. ř. s. bez jednání. Stěžovatel přitom v podané žalobě navrhl provedení důkazů pouze opisem napadeného rozhodnutí a správním spisem, nenavrhl však další důkazy, jak v kasační stížnosti tvrdí. Žalovaný je přesvědčen, aplikace § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu byla na místě, neboť stěžovatel neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele zamítl.

Protože Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla již jednou poskytnuta soudní ochrana individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci, přičemž další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, ale je podmíněn již výše uvedeným přesahem jeho vlastních zájmů.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kriteria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 933/2006, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně (rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu); 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon (to znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně); 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s., ale také uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné upozornit, že stěžovatel neuvedl žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti. Ve své kasační stížnosti uvedl, že návrat do země původu by pro něho znamenal trvalé nebezpečí, které by mohl vést i k ohrožení života, a dále, že se chtěl zúčastnit jednání před krajským soudem, což mu bylo odepřeno. V dalším pouze odkázal na ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy na důvody, pro které lze podat kasační stížnost. Odůvodnění „přesahu vlastních zájmů stěžovatele“, jak je vymezila citovaná judikatura, tak není v kasační stížnosti vůbec obsaženo.

V prvé řadě Nejvyšší správní soud uvádí, že na všechny stěžovatelovy kasační námitky již dává jednoznačnou odpověď ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu ve věcech mezinárodní ochrany, přičemž závěry krajského soudu v napadeném rozsudku

z rámce této judikatury nijak nevybočují. Co se týká pronásledování soukromými osobami, Nejvyšší správní soud odkazuje např. na své rozsudky ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004; ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003; nebo ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Co do podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu Nejvyšší správní soud odkazuje např. na rozsudky ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57; nebo ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 - 89, oba dostupné na www.nssoud.cz. Další právní otázky stěžovatel v kasační stížnosti nevznesl.

Jedinou námitkou stěžovatele, která by potenciálně mohla způsobit přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., bylo tvrzení, že bylo v jeho věci před krajským soudem rozhodnuto bez jednání, ačkoliv s tím nesouhlasil a chtěl uvést další doplňující důkazy o situaci v zemi původu. Pokud by v tomto ohledu krajský soud skutečně pochybil, jistě by se jednalo o tak intenzivní zásah do práv stěžovatele, že by to způsobilo nezákonnost napadeného rozsudku, a Nejvyšší správní soud by se kasační stížností musel zabývat meritorně. Nejvyšší správní soud se ale v tomto ohledu ztotožnil s argumentací žalovaného plynoucí z jeho vyjádření, že se jedná o námitku účelovou a že stěžovatel přání zúčastnit se jednání nevyjádřil a nenavrhl žádné nové důkazy. Ze soudního spisu plyne, že krajský soud stěžovatele řádně poučil přípisem ze dne 1. 2. 2012, č. j. 56 Az 1/2012 – 15, že se do dvou týdnů od doručení přípisu může vyjádřit, zda souhlasí s tím, aby bylo v jeho věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodnuto bez jednání. Pokud se ve stanovené lhůtě nevyjádří, má se za to, že je souhlas s rozhodnutím věci bez jednání udělen. Vzhledem k tomu, že nebylo možné stěžovateli přípis doručit, ani mu zanechat písemné oznámení v místě doručení, krajský soud přípis vyvěsil po dobu 10 dnů na úřední desce soudu v souladu s § 50 odst. 2 o. s. ř., přičemž písemnost byla považována za doručenou desátým dnem po vyvěšení. Stěžovatel se ve stanovené lhůtě nevyjádřil, zda s rozhodnutím bez jednání souhlasí či nikoliv, tudíž krajský soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Zároveň je nutné přisvědčit i tvrzení žalovaného, že stěžovatel v žalobě nenavrhl žádné nové důkazy, které by chtěl v řízení před krajským soudem provést. Z výše uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud neshledal, že by v řízení před krajským soudem došlo k jakémukoliv pochybení při výkladu hmotného či procesního práva, a tudíž ani tato kasační námitka stěžovatele nemohla založit přijatelnost jeho kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s.

Nejvyšší správní na základě výše uvedeného odmítl kasační stížnost stěžovatele podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. července 2013

pokračování

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu